

Dit rapport is een uitgave van het NIVEL in 2003. De gegevens mogen met bronvermelding (Herijking stedelijke achterstandsgebieden 2003, W. Devillé, R.A. Verheij, D.H. de Bakker) worden gebruikt. Het rapport is te bestellen via receptie@nivel.nl.

Herijking stedelijke achterstandsgebieden 2003

Verdeling van extra middelen aan huisartsen

W. Devillé
R.A. Verheij
D.H. de Bakker

ISBN 90-6905-628-3

<http://www.nivel.nl>

nivel@nivel.nl

Telefoon 030 2 729 700

Fax 030 2 729 729

©2002 NIVEL, Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaan de schriftelijke toestemming van het NIVEL te Utrecht. Het gebruik van cijfers en/of tekst als toelichting of ondersteuning in artikelen, boeken en scripties is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoud

Voorwoord	5
1 Inleiding	7
2 Methode	9
3 Resultaat herziening 2003	13
3.1 Resultaten analyse buurten 2003	13
3.2 Vergelijking 1999 postcodes – 2003 buurten	13
4 Conclusies en aanbevelingen	21
Literatuur	23
Bijlagen:	
Bijlage 1 Achterstandsgebieden op buurtniveau 2003	25
Bijlage 2 Buurten met 5-positie postcodes	33
Bijlage 3 Buurten met kerncijfers en achterstandindex 2003, geordend naar achterstandindex	43

Voorwoord

Dit rapport gaat over de systematiek die sinds 1996 wordt gebruikt voor het identificeren van achterstandsgebieden voor de huisartsenzorg. Voor de ziekenfondsverzekerden in deze gebieden ontvangen de huisartsen een toeslag op het abonnementstarief. Voor iedere ziekenfondsverzekerde inwoner van een erkend achterstandsgebied gaat er eveneens een bedrag in een lokaal achterstandfonds. Hieruit financieren DHVen en zorgverzekeraars projecten op basis van knelpunten zoals die door huisartsen worden ervaren.

In 1999 werd een verfijning van de systematiek toegepast aan de hand van een nieuw alternatief voor de toenmalige systematiek. Toen werd in de ledenvergadering van de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) besloten om de identificatie in een cyclus van 4 jaar te herzien om de uitkomst dan het volgende jaar in te voeren. Het huidige onderzoek betreft de eerste herziening na 1999, en werd uitgevoerd in opdracht van de LHV.

Utrecht, 2003

1 Inleiding

Sinds 1996 wordt er een systematiek gebruikt voor het identificeren van zogenaamde stedelijke achterstandsgebieden. Op verzoek van de Landelijke Huisartsenvereniging (LHV) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) werd een systematiek ontworpen aan de hand waarvan stedelijke gebieden werden geïdentificeerd met een hoog percentage uitkeringsgerechtigden en lage inkomens (Reijneveld et al., 2000; 2001). Het verzoek voor een dergelijke systematiek vloeide voort uit afspraken die binnen de Paritaire Werkgroep Huisartsenzorg (PWH) waren gemaakt rond een aantal knelpunten in de huisartsenzorg in de stedelijke achterstandsgebieden (Paritaire Werkgroep Huisartsenzorg 1995).

Aan de hand van deze systematiek worden de beschikbare gestelde financiële middelen verdeeld (jaarlijks 20 miljoen gulden). (Werkgroep LHV/ZN 1995; Van der Velden et al., 1997). Voor de ziekenfondsverzekerden uit deze gebieden ontvangen de huisartsen sinds 1 juli 1996 een toeslag op het abonnementstarief van € 6,70 (COTG 1997). Naast de verhoging van het abonnementstarief voor individuele huisartsen is er een regeling op het niveau van de districtshuisartsenverenigingen (DHVen). Voor ieder ziekenfondsverzekerde inwoner van een erkend achterstandsgebied gaat er een bedrag van € 7,10 (COTG 1997) in een lokaal achterstandfonds. Hieruit financieren DHVen en zorgverzekeraars projecten op basis van knelpunten zoals die door huisartsen worden ervaren (R. Verheij et al., 1998-1).

Gelijktijdig met de invoering van de achterstandsvergoeding werd de ‘knik’ in het abonnementssysteem afgeschaft en kwam er een extra vergoeding voor patiënten van 65 jaar of ouder (Paritaire Werkgroep Huisartsenzorg 1995).

In de Ledenvergadering van de LHV in 1996 werd bepaald dat de methode van de toenmalige systematiek na twee á drie jaar gevalideerd moest worden om eventuele knelpunten op te lossen. In 1998 heeft een validering en evaluatie van de systematiek aan de hand waarvan stedelijke achterstandsgebieden worden onderscheiden, plaatsgevonden (R. Verheij et al., 1998-2; 2001). Uit het onderzoek bleek dat de toenmalige systematiek een goed onderscheid maakte naar de werklast van de huisarts. Een drietal mogelijke verfijningen werden gepresenteerd, die een nog beter onderscheid zouden maken. De toenmalige systematiek gaf een minder goed onderscheid dan de nieuwe alternatieven. Bij de drie nieuwe alternatieven werd het percentage allochtonen aan de systematiek toegevoegd en werden andere dan de zeer sterk stedelijke gebieden niet op voorhand uitgesloten. Onderling verschilden de alternatieven door de wijze waarop het gemiddeld inkomen werd gemeten. In de vergelijking tussen de verschillende alternatieven werd rekening gehouden met de stabiliteit ten opzichte van de toenmalige situatie en de mate waarin gebieden die huisartsen als onterecht niet-geïdentificeerd beschouwden, nu wel

geïdentificeerd werden. Alternatief 1 gaf toen het beste resultaat, maar de verschillen tussen de verschillende nieuwe alternatieven waren relatief klein. In het alternatief 1 werden de volgende variabelen betrokken: percentage uitkeringsgerechtigden, gemiddeld inkomen per ontvanger, omgevingsadressendichtheid en percentage allochtonen.

Op de Ledenvergadering van februari 1999 stelde het Centrale Bestuur van de LHV voor om

- te kiezen voor alternatief 1 voor de toekomstige identificatie van achterstandsgebieden zoals voorgesteld in het NIVEL rapport (R. Verheij et al., 1998-2).
- de identificatie in een cyclus van vier jaar te herzien om de uitkomst steeds halverwege het volgende jaar in te voeren (te beginnen per 1 juli 1999).

De keuze om de identificatie iedere 4 jaar met nieuwe cijfers te actualiseren aan de hand van dezelfde methode schept ruimte voor een langere beleidsperiode en de mogelijkheid de identificatie zo actueel mogelijk te houden. De tweede herziening had moeten plaatsvinden in het najaar 2002 en het moment van doorvoeren per 1 juli 2003, later uitgesteld tot 1 januari 2004. Op dat ogenblik zouden de CBS cijfers van 2001 voor bevolking, allochtonen en verstedelijking beschikbaar zijn en die van 1998/2000 voor de sociaal-economische factoren. Uiteindelijk kwamen de laatste geactualiseerde gegevens van het CBS die nodig waren voor de herijking pas beschikbaar in het voorjaar 2003. In overleg met de LHV werd besloten om deze gegevens af te wachten vooraleer met het onderzoek te beginnen.

Het voorliggende onderzoek betreft dus de tweede herziening van de identificatie achterstandswijken voor de huisartsen aan de hand van de systematiek waarvoor in 1999 werd gekozen.

In hoofdstuk 2 staat de analysemethode beschreven inclusief de aanpassingen ten opzichte van 1998/1999. Hoofdstuk 3 beschrijft de resultaten van de huidige herziening en vergelijkt deze met de actuele situatie op basis van de resultaten van de herziening in 1998/1999. In hoofdstuk 4 staan conclusies en aanbevelingen en tenslotte staan de details van de herziening inclusief de lijst van de geïdentificeerde buurten met hun respectievelijke 5-posities postcodes in 3 bijlagen

2 Methode

De systematiek: postcodeniveau of buurtniveau?

De huidige herziening maakt gebruik van de meest actuele CBS-gegevens, beschikbaar per april 2003: Kerncijfers wijken en buurten 2001, waarvoor de laatste indicatoren beschikbaar kwamen per eind maart 2003. Op dit ogenblik worden de kerncijfers niet meer gepubliceerd op *postcodeniveau* en is het *buurtniveau* het enige beschikbare register met kerncijfers!

De systematiek van 1996 en de verfijning in 1998/1999 maakten gebruik van de gegevens van het *postcoderegister* van het CBS, waarin de gegevens beschikbaar waren op het niveau van viercijferige postcodegebieden. Dezelfde gegevens waren eveneens beschikbaar op buurtniveau, maar beide analyseniveaus hadden hun voor- en nadelen (R.Verheij, 1998-2). Hoge concentraties van lage inkomens c.q. uitkeringsgerechtigden in kleinere ruimtelijke eenheden zoals buurten treden scherper aan het licht dan in grotere eenheden zoals viercijferige postcodegebieden (Engbersen et al., 1996). In 1996 bleek echter dat viercijferige postcodegebieden minder varieerden in inwonersaantal dan buurten. Het analyseren op buurtniveau zou er toe kunnen leiden dat de onderlinge verschillen bepaald worden door de verschillende grootte van de buurten. Hieraan kan tegemoet worden gekomen door in de systematiek te wegen naar inwonersaantal, waardoor grotere buurten zwaarder gaan wegen. Het bleek toen echter dat administratief alleen een indeling naar viercijferige postcodegebieden mogelijk was. Het werd niet haalbaar en wenselijk geacht om 6-posities postcodes te herleiden tot buurtcodes voor alle ziekenfondsverzekerden in Nederland. Een vergelijking tussen de systematiek toegepast op het niveau van buurten en postcodegebieden liet voor de systematiek in 1996 alleen voor Den Bosch afwijkende resultaten zien.

In 1998 werd nogmaals gekeken of men niet beter van het buurtniveau kon uitgaan omdat sociaal-economische en fysiek ruimtelijke verschillen binnen postcodegebieden teveel uitgemiddeld werden. Opnieuw echter botste men tegen administratieve problemen in de uitvoering aan. Het rapport meldt geen vergelijking tussen een analyse op postcode- en op buurtniveau (R.Verheij, 1998-2).

In 2003 zijn de kerncijfers van het CBS echter alleen nog beschikbaar per buurt. Het CBS geeft voor elke buurt de meest voorkomende 4-cijferige postcode aan en niet alle 4-cijferige postcodes. Zo kan het gebeuren dat een postcode die verdeeld is over verschillende buurten, maar in geen enkele buurt de meest voorkomende postcode is, niet in de gegevens voorkomt.

Berekening van de achterstandindex

Voor het berekenen van de achterstandindex kan nu slechts gebruik gemaakt worden van de analyse van de gegevens op buurniveau. Om volledig te weten te komen welke postcodes in deze buurten voorkomen naast de postcode aangegeven door het CBS, wordt er gebruik gemaakt van een omzettingstabel. In deze tabel staan alle 5-posities postcodes per buurt. Deze kunnen echter niet tot de 4-cijferige positie teruggebracht worden omdat soms delen van postcodegebieden met dezelfde 4-cijferige postcode niet tot een achterstandsbuurt behoren. Daardoor zouden teveel inwoners die niet tot een achterstandsbuurt behoren onterecht in de systematiek meegerekend worden.

Om vanuit het buurtregister te komen tot een bestand dat het voormalige postcoderegister zo dicht mogelijk benadert zou men kunnen denken aan het aggregeren van de buurtgegevens tot postcodegebieden, uitgaande van de meest voorkomende postcode per buurt. Dit leidt echter niet tot extra voordelen:

- het nieuwe geaggregeerde gebied van buurten omsluit niet altijd volledig een postcodegebied: dit betekent dat de geaggregeerde kerncijfers nodig voor de systematiek niet altijd zullen overeenkomen met de gegevens die in een echt register op postcodeniveau zouden voorkomen.
- voor elk geaggregeerd gebied van buurten moet daarom toch opnieuw nagegaan worden welke 5-posities postcodes in dat gebied voorkomen, omwille van dezelfde redenen zoals boven werd uitgelegd voor de analyse op buurniveau.
- buurten met een hoge achterstandsindex kunnen verdwijnen op geaggregeerd niveau omdat ze samengevoegd worden met buurten met eenzelfde meest voorkomende postcode, die echter een lage achterstandsindex hebben.

Omwille van bovenstaande redenen werden de buurtgegevens niet geaggregeerd, en bleven de buurten de eenheid van analyse.

De beschikbare kerncijfers die nodig zijn voor het berekenen van de systematiek zijn de volgende (CBS, 2003):

- *naam buurt (+ code)*: 11 025 buurten.
- *omgevingsadressendichtheid*: deze gegevens werden door CBS ontleend aan het Geografisch Basisregister 2001 (definitieve versie). Voor ieder adres in een buurt wordt de adressendichtheid vastgesteld in een gebied met een straal van 1 km rondom dat adres.
- *allochtonen percentage*: het aantal niet-westerse allochtonen op 1 januari 2001, uitgedrukt in procenten van het aantal inwoners. Uit privacy overwegingen worden lage percentages niet gegeven, maar zo mogelijk geschat.
- *gemiddeld inkomen per inkomensontvanger*: het gemiddeld inkomen per individu met 52 weken inkomen over het jaar 2000.
- *niet-actieven percentage*: het aantal inkomensontvangers van 15 tot en met 64 jaar dat in 1998 een uitkering als voornaamste inkomensbron had, uitgedrukt in procenten (personen met een werkloosheidsuitkering, arbeidsongeschikten, pensioenontvangers, bijstandontvangers en overigen).
- *5-posities postcodes per buurt* (Geodan, 2003).

De definitie van het percentage allochtonen bij de vorige herziening in 1998/1999 was anders dan de huidige. De huidige definitie betreft alle eerste en tweede generatie niet-westerse allochtonen volgens de CBS-definitie. In 1998 ging het enkel om de eerste en tweede generatie allochtonen afkomstig uit Marokko, Turkije, Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba.

De huidige formule voor het berekenen van de achterstandindex maakt gebruik van gestandaardiseerde variabelen ((waarde variabele – gemiddelde waarde)/ standaarddeviatie). Gemiddelden en standaarddeviatie zijn gewogen naar het aantal inwoners per buurt. Door de sterke scheefverdeling van alle variabelen werden deze eerst getransformeerd naar de natuurlijke logaritme van dezelfde variabelen. De gebruikte formule voor de herziening 2003 op buurtniveau op basis van het buurtregister 2001:

$$\text{achterstandindex} = ((\ln \text{percentage niet-actieven} - 2.7388) / 0.4419) - ((\ln \text{gemiddeld inkomen ontvanger} - 5.0835) / 0.1292) + ((\ln \text{omgevingsadressendichtheid} - 7.1439) / 0.9026) + ((\ln \text{percentage niet-westerse allochtonen} - 1.7067) / 1.0925).$$

Door de buurtcodes van de geselecteerde buurten uit het bestand Kerncijfers wijken en buurten 2001 te koppelen met de buurtcodes uit een tabel met postcodes, zijn de gegevens uit het CBS-register voor de geselecteerde buurten aangevuld met de vijfposities postcodes die in deze buurten voortkomen (Bijlage 2).

De vergelijking tussen de resultaten van de huidige analyse met de vorige ijking kan echter alleen gebeuren op basis van de viercijferige (meest voorkomende) postcode per buurt (Bijlage 1).

Percentage ziekenfondsverzekerden in achterstandsbuurtten

De grens voor de financiering van de huisartsen in achterstandsgebieden werd in 1996 en 1998/1999 gesteld op ongeveer 875.000 inwoners, wat naar schatting zou overeenkomen met 700.000 ziekenfondsverzekerden (80% van de populatie in achterstandsbuurtten) of 5% van de toenmalige Nederlandse bevolking. Onder de aanname dat de absolute sociaal-economische achterstand in Nederland tot nog toe niet gestegen is, is er geen reden om het aantal inwoners in te identificeren achterstandsgebieden te wijzigen (RIVM, 2001). De omvang van sociaal-economische achterstandsgroepen nemen naar verwachting in de toekomst wel extra toe in de grote steden (RIVM, 2003), en misschien moet daar in de toekomst wel mee rekening worden gehouden.

Het is uit de voormalige rapporten onduidelijk waarop deze schatting gebaseerd werd. Op dit ogenblik kan de bovenstaande schatting van het percentage ziekenfondsverzekerden in achterstandsbuurtten gevalideerd worden door gebruik te maken van 2 bronnen:

- a) De enquête 2003 gehouden in het kader van de evaluatie van achterstandsfondsen (onderzoek in uitvoering bij het NIVEL in opdracht van de LHV): de huisartsen werden ingedeeld in categorieën naargelang het percentage patiënten uit

achterstandsgebieden. De huisartsen in de categorie 80-100% achterstandspatiënten geven aan dat ze gemiddeld 84,7% ziekenfondspatiënten hebben.

- b) De Tweede Nationale Studie naar ziekte en verrichtingen in de huisartspraktijk registreerde een kleine 400.000 patiënten uit een nationaal representatieve steekproef van huisartsen. Van deze patiënten werd o.a. geregistreerd: verzekeringsstatus, werkstatus of uitkering en etniciteit. Wanneer de percentages ziekenfondsverzekerden onder uitkeringsgerechtigden in deze populatie (74,7%), onder autochtone en niet-westerse allochtone personen (respectievelijk 63,4% en 84,3%) per buurt verwerkt worden met het % uitkeringsgerechtigden, het % niet-westerse allochtonen en de overige inwoners in die buurt, komen we op een gemiddelde van 86,6% ziekenfondsverzekerden in achterstandsgebieden.

De basisgetallen uit de NS2 zijn beschikbaar voor 2001, maar zullen over 5 jaar mogelijk niet beschikbaar zijn.

In de huidige analyses is het bestaande afkappunt van 700.000 ziekenfondsverzekerden als 80% van de populatie gehanteerd. De postcodes die uitvallen bij hantering van het afkappunt uitgaande van 86.6% ziekenfondsverzekerden in achterstandsgebieden, worden in de tabellen aangeduid met een sterretje (zie Bijlage 1). In de tabellen worden telken de aantallen inwoners per buurt gegeven en niet het aantal ziekenfondsverzekerden omdat de eerste bekend zijn uit Kerncijfers wijken en buurten van het CBS, en de ziekenfondsverzekerden schattingen zijn.

De correlatie op buurtniveau voor alle buurten in Nederland tussen de achterstandsindex en bovenstaande berekening van het percentage ziekenfondspatiënten per buurt is zeer hoog (0.883).

Met de overige variabelen zijn de correlaties respectievelijk 0.693 met omgevingsadressendichtheid, -0.620 met het gemiddeld inkomen van de ontvanger, 0.728 met het percentage niet-actieven en 0.773 met het percentage niet-westerse allochtonen. De hoge positieve correlatie van het berekende percentage ziekenfondsverzekerden per buurt met de achterstandindex, bevestigt de hypothese dat achterstand en % ziekenfondsverzekerden met elkaar samenhangen. Deze correlatie valideert hiermee de alternatieve berekeningsmethode zoals hierboven voorgesteld onder b.

3 Resultaat herziening 2003

3.1 Resultaten analyse buurten 2003

Nu de analyse wordt uitgevoerd op buurtniveau, worden 195 buurten (delen of combinaties van delen van postcodegebieden) geïdentificeerd als achterstandsgebieden met een totaal populatie van 885.230 inwoners of 708.184 ziekenfondsverzekerden (uitgaande van 80% ziekenfondsverzekerden) (Bijlage 2).

Uitgaande van 84,7%, worden dit 186 buurten met 826.480 inwoners.
Uitgaande van 86,6%, worden dit 183 buurten met 799.600 inwoners.

Op viercijferig postcodeniveau laat de analyse de volgende verschuiving zien: 63 nieuwe buurten, acht buurten worden opnieuw geïdentificeerd (waren in 1996 wel geïdentificeerd, maar in 1998/1999 vervallen) en 10 vervallen nu. De buurten zijn nu verspreid over 22 DHVen tegenover 12 DHVen in de huidige situatie.

Het blijft belangrijk om zich te realiseren dat deze buurten deelgebieden van postcodes zijn. Bijvoorbeeld zijn er in Bloemendaal 3 buurten met dezelfde meest voorkomende 4-cijferige postcode. Eén buurt heeft een hoge achterstandsindex, de twee andere buurten een lage en worden daardoor niet geselecteerd. Was het hele postcodegebied als analyse-eenheid genomen, dan was het hele gebied waarschijnlijk niet geselecteerd. De nu geselecteerde buurt heeft slechts 250 inwoners.

Boven op het totale aantal inwoners uit de geselecteerde buurten, woont nog eens een aantal inwoners dat overeenkomt met 55% van dat aantal in geselecteerde buurten, in niet-geselecteerde buurten met dezelfde 4-cijferige postcode.

3.2 Vergelijking 1999 postcodes – 2003 buurten

Tabel 1 vergelijkt welke DHVen nu achterstandsgebieden in hun regio hebben in vergelijking met 1999. Het aantal stijgt van de huidige 12 naar 22. Dit is belangrijk voor de achterstandsfondsen die nu per DHV beheerd worden.

Tabel 1 Vergelijking van DHVen met achterstandsgebieden 1999 - 2003

1999	2003
postcodes	buurten
1-Amsterdam	1-Amsterdam
	2-Kennemerland-Haarlem
	3-Holland Noord
4-Den Haag	4-Den Haag
	5-Rijnland Midden-Holland
6-Rotterdam en omgeving	6-Rotterdam en omgeving
	7-Zuid-Holland Zuid
	8-Zeeland
	9-Brabant West
	10-Brabant Noordoost
11-Limburg	11-Limburg
12-Midden Nederland	12-Midden Nederland
14-Groot Gelre	14-Groot Gelre
15-Steden Driehoek	15-Steden Driehoek
	16-Zwolle Flevoland
17-Twente	17-Twente
	18-Drente
19-Friesland	19-Friesland
20-Groningen	20-Groningen
21-Westland Schieland	21-Westland Schieland
	22-Brabant Midden
23-Brabant Zuidoost	23-Brabant Zuidoost

In Tabel 2 worden de verschuivingen in het aantal inwoners in achterstandsgebieden per DHV en per gemeente weergegeven.

Tabel 2 Vergelijking aantal inwoners in achterstandsgebieden per DHV en gemeente 1999 - 2003

DHV	Gemeente	Inwoners in achterstandsgebieden	
		1999	2003
1 AMSTERDAM	AMSTERDAM	259430	252070
	AMSTERDAM		
	ZUIDOOST	51680	21330
<u>Totaal DHV:</u>		311110	273400
2 KENNEMERLAND HAARLEM	BLOEMENDAAL	0	230
	HAARLEM	0	5970
	HEEMSKERK	0	210
<u>Totaal DHV:</u>		0	6410
3 NOORD-HOLLAND NOORD	ALKMAAR	0	3140
	DEN HELDER	0	1670
	ZAANDAM	0	0
<u>Totaal DHV:</u>		0	4810
4 DEN HAAG	S GRAVENHAGE	137960	129320
5 RIJNLAND MIDDEN HOLLAND	GOUDA	0	2300
	LEIDEN	0	5640
	NOORDWIJK ZH	0	860
	OEGSTGEEST	0	190
<u>Totaal DHV:</u>		0	8990
6 ROTTERDAM EN OMGEVING	HOOGVLIET RT	8040	0
	ROTTERDAM	217900	220460
<u>Totaal DHV:</u>		225940	220460
7 ZUID-HOLLAND ZUID	DORDRECHT	0	21430
	ZWIJNDRECHT	0	1120
<u>Totaal DHV:</u>		0	22550
8 ZEELAND	TERNEUZEN	0	1270
9 BRABANT WEST	BREDA	0	6510
	OOSTERHOUT	0	780
	ROOSENDAAL	0	3630
<u>Totaal DHV:</u>		0	10920

Inwoners in achterstandsgebieden			
DHV	Gemeente	1999	2003
10 BRABANT NOORDOOST	ROSMALEN	0	430
	S HERTOGENBOSCH	0	2560
<u>Totaal DHV:</u>		0	2990
11 LIMBURG	ECHT	0	870
	HEERLEN	0	1790
	MAASTRICHT	5370	0
	ROERMOND	0	11250
<u>Totaal DHV:</u>		5370	13910
12 MIDDEN NEDERLAND	AMERSFOORT	0	2740
	BAARN	1360	0
	CAPELLE A/D IJSSEL	0	1060
	SPIJKENISSE	0	170
	UTRECHT	26830	40780
<u>Totaal DHV:</u>		28190	44750
14 GROOT GELRE	ARNHEM	41650	24670
	NIJMEGEN	17040	15180
<u>Totaal DHV:</u>		58690	39850
15 STEDEN DRIEHOEK	DEVENTER	5690	5350
	ZUTPHEN	680	0
<u>Totaal DHV:</u>		6370	5350
16 ZWOLLE FLEVOLAND	ZWOLLE	0	3470
<u>Totaal DHV:</u>		0	3470
17 TWENTE	ALMELO	3650	9680
	ENSCHEDÉ	21760	14730
<u>Totaal DHV:</u>		25410	24410
18 DRENTE	ASSEN	0	750
19 FRIESLAND	LEEWARDEN	16350	8780
20 GRONINGEN	GRONINGEN	31750	25980
	HOOGEZAND	0	3100
	SAPPEMEER	0	500
<u>Totaal DHV:</u>		31750	29580

Inwoners in achterstandsgebieden			
DHV	Gemeente	1999	2003
21 WESTLAND SCHIELAND	DELFT	0	7490
	SCHIEDAM	14480	13870
<u>Totaal DHV:</u>		14480	21360
22 BRABANT MIDDEN	TILBURG	0	5580
23 BRABANT ZUIDOOST	EINDHOVEN	4250	310
	HELMOND	13540	6010
<u>Totaal DHV:</u>		17790	6320
<u>Totaal Nederland</u>		879410	885230

In Tabel 3 worden de verschuivingen naar aantal inwoners binnen de fondsen ten opzichte van 1999 samengevat:

Tabel 3 Verschuijvingen naar aantal inwoners binnen de achterstandfondsen ten opzichte van 1999

	<u>1999</u> (=100%)	<u>2003</u>
<i>Vershuiving in aantal inwoners ten opzichte van. 1999:</i>		
- <u>Grote fondsen (> 100.000):</u>		
* Amsterdam:		- 12%
* Rotterdam:		- 2,4%
* Den Haag		- 6,3%
- <u>Middelgrote fondsen (> 25.000):</u>		
* Midden-Nederland:		+59%
* Groot Gelre:		- 32%
* Twente:		- 4%
* Groningen:		- 6,8%
Verdeling fondsen naar aantal inwoners in achterstandsgebieden:		
- < 1.000	0	1
- 1.000 - < 10.000	2	10
- 10.000 - < 25.000	3	5
- 25.000 - < 50.000	3	3
- 50.000 - < 100.000	1	0
- ≥ 100.000	3	3

Alle grote fondsen gaan er naar inwonersaantal licht op achteruit. Het middelgrote fonds Midden-Nederland breidt sterk uit en Groot Gelre gaat sterk achteruit. Tabel 3 laat eveneens zien dat er ten opzichte van 1999 een toename is van de fondsen met minder dan 25.000 inwoners: 5 in 1999, 16 in 2003. De toename van fondsen situeert zich vooral in de groep tussen 1.000 en 10.000 inwoners.

Tabel 4 Vergelijking voor- en nadelen van de analyse in 2003 op buurtniveau ten opzichte van de bestaande situatie

Voordelen	Nadelen
<p>Systematiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meer kleinere achterstandbuurten, die anders verscholen lagen in een heterogeen postcodegebied, worden terecht geïdentificeerd - benadert het streven naar een systematiek van vergoedingen voor huisartsen op basis van een lokale kostencomponent 	<p>Systematiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verschuivingen t.o.v. vorige ijkings: meer DHV's en meer achterstandsbuurtten - herleiden van buurten naar 5-positie postcodes: kan problemen opleveren voor de uitvoerbaarheid bij de zorgverzekeraars
<p>Huisartsen:</p> <p>meer huisartsen met patiënten uit achterstandsbuurtten worden erkend voor hun werk in achterstandsbuurtten</p>	<p>Huisartsen:</p> <p>een aantal huisartsen in bestaande achterstandspostcodegebieden, die nu achterstandsbuurtten worden, zullen minder vergoeding ontvangen</p>
<p>Fondsen:</p> <p>kleinere fondsen worden over het algemeen groter t.o.v. de huidige systematiek op postcodeniveau.</p>	<p>Fondsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meer DHV's met achterstandsfondsen (22 i.p.v. 12) - vooral toename fondsen met < 10.000 inwoners

Tabel 4 zet voordelen en nadelen van de systematiek op buurtniveau ten opzichte van de bestaande systematiek op een rijtje voor de systematiek van de analyse zelf, voor de huisartsen met ziekenfondsverzekerden uit achterstandsgebieden en voor de achterstandsfondsen.

De resultaten verschillen op verschillende niveaus ten opzichte van de analyse van 1998, vastgesteld in de ledenvergadering LHV van 1999. Dit is zeker te wijten aan het nieuwe analyiseniveau, de buurten, maar kan ook te wijten zijn zowel aan de nieuwe definitie van het alloctonenpercentage, als aan de verschuivingen die optraden in de overige kengetallen. Bijlage 3 geeft een overzicht per buurt van de achterstandsindex samen met de kengetallen.

In de analyses werd op 5-positie postcodeniveau gekeken welke postcodes in de geselecteerde buurten voorkwamen. In bijlage 2 staan de betrokken 5-positie postcodes van de betrokken buurten. Postcodegebieden en buurten overlappen elkaar bijna nooit 100%, waardoor 4-cijferige postcodes voor de geselecteerde buurten vermeld in bijlage 1 ook voorkomen in buurten daaromheen, die niet geselecteerd werden. Om praktische redenen werd voor de voorliggende analyse gekozen voor de 5-positie postcode, maar een herleiding van buurten tot de volledige 6-positie postcodes is evenzeer mogelijk.

4 Conclusies en aanbevelingen

Het gebruik van buurten als analyseniveau doet meer recht aan de realiteit van achterstandproblematiek, waarbij achterstand soms geconcentreerd zit in kleinere buurten. Dit laatste wordt door de analyse op basis van postcodes niet altijd opgepikt. Door de koppeling met de omzettingstabel van buurten naar vijfposities postcodes blijft het mogelijk om een achterstandsidentificatie aan ziekenfondsverzekerden uit een geïdentificeerde buurt toe te kennen. Dit zal gevolgen hebben op uitvoeringsniveau, aangezien 5-positie of 6-positie postcodes van ziekenfondspatiënten op één of andere manier moeten gekoppeld worden aan de administraties van de verschillende lokale ziektekostenverzekeraars, zowel voor het opslaggedeelte voor de huisartsen, als voor de financiering van de achterstandsfondsen.

Omdat meer recht gedaan wordt aan de bestaande realiteit, zullen meer huisartsen in aanmerking komen voor de toeslag op het abonnementstarief. Indien de financiële middelen op hetzelfde niveau blijven bestaan, heeft de verschuiving van postcodegebieden naar buurten als mogelijk gevolg dat een aantal huisartsen binnen een bestaand en blijvend achterstandsgebied nu voor een kleiner aantal ziekenfondsverzekerden vergoeding zal ontvangen. Dezelfde middelen worden verspreid over meer huisartsen die met een soortgelijke achterstandsproblematiek in aanraking komen. Dit lijkt tot meer gelijkheid te leiden onder huisartsen die werken onder dezelfde omstandigheden. Indirect zou dit tevens voordelig moeten uitdraaien voor de patiëntenzorg in alle achterstandsbuurten in Nederland. Deze analyse neemt een voorschot op de ontwikkelingen binnen de huisartsenzorg waar men op termijn zou willen uitgaan van een lokale kostencomponent, waarbij individuele huisartsen vergoed zouden worden op basis van de lokale situatie van elke huisarts.

De financiële middelen voor de achterstandsfondsen worden wel over meer DHVen verspreid (22 ten opzichte van 12 nu), waardoor een aantal DHVen middelen krijgt op basis van een kleiner aantal ziekenfondsverzekerden dat tot nu toe. Het is wel zo dat de meeste bestaande kleine fondsen erop vooruit gaan, en dat de fondsen in de grote steden maximaal 12% achteruitgaan. Voor de middelgrote fondsen zijn de verschillen belangrijker. De spreiding van de financiële middelen over meer en kleinere fondsen doet de vraag rijzen of de fondsen nog wel overal voldoende middelen zullen hebben om problemen van huisartsenzorg in achterstandsbuurten structureel aan te pakken. Men zou zich kunnen afvragen of de combinatie van achterstandsproblematiek zoals zich die in grootstedelijke gebieden voordoet wel te vergelijken valt en/of van dezelfde grootteorde is als de achterstandsproblematiek in andere gebieden? Indien dit niet zo is, zou men voor de fondsen een hoger afkappunt op de achterstandsindex kunnen hanteren dan voor de individuele vergoeding aan huisartsen in achterstandsbuurten, gebaseerd op de berekening van het aantal ziekenfondsverzekerden. Dit zou een verder onderzoek vragen

van de bestaande gegevens op buurtniveau en de gegevens van de evaluatie van het beleid van achterstandswijken, zoals die nu door het NIVEL, voor LHV en ZN worden uitgevoerd.

Literatuur

CBS. *Kerncijfers wijken en buurten 2001*. Voorburg: CBS, 2003

COTG . *Richtlijnen huisartsenhulp ziekenfonds d.d. 17 december 1997*. Utrecht: COTG, 1997

Geodan *Koppeltabel 5-positie postcode, 2003 – cbs buurt en wijk 2001*. Amsterdam: Geodan, 2003

Lucht F van der, Verkleij H. *Gezondheid in de grote steden. Achterstanden en kansen*.
Bilthoven: RIVM, 2001

Paritaire Werkgroep Huisartsenzorg *Poortwachter in de praktijk*. Utrecht: Landelijke Huisartsenvereniging,
1995

Reijneveld SA, Verheij RA, Bakker DH de,(2000) Impact of area deprivation on differences in health: does
the choice of the geographical classification matter? *Journal of Epidemiology & Community Health*. 2000
54(4):p.306-313

Reijneveld SA, Sociaal-demografische variabelen en toekomstige gezondheid en zorggebruik: de rol van
etniciteit. *Tijdschrift voor Gezondheidswetenschappen*. 2001; 79(3): p. 182-183

Verheij RA, Bakker DH de, *Beschikbaarheid en toegankelijkheid van huisartsenzorg in stedelijke
achterstandsgebieden: eerste meting*. Utrecht: NIVEL, 1998 -1

Verheij RA, Reijneveld SA, Bakker DH de, *Identificatie van stedelijke achterstandsgebieden: evaluatie van
een systematiek voor de verdeling van extra middelen aan huisartsen*. Utrecht: NIVEL, TNO Preventie en
Gezondheid, 1998-2

Verheij RA, Bakker DH de, Reijneveld SA,(2001).GP income in relation to workload in deprived urban areas
in the Netherlands: before and after the 1996 pay review. *European Journal of Public Health* 2001; 11(3):
p. 264-266

Verkleij H, Verheij.RA, *Zorg in de grote steden*. Bilthoven: RIVM, 2003

Werkgroep LHV/ZN Identificatie van achterstandsgebieden. 1995

Bijlage 1 Achterstandsgebieden op buurniveau 2003

(* = niet geselecteerd bij hantering 86,6% ziekenfondsverzekerden in achterstandsbuurten als afkappunt)

ACHTERSTANDSGEBIEDEN OP BUURTNIVEAU 2003			
GEMEENTE	MEEST VOORKOMENDE POSTCODE IN BUURT	AANTAL INWONERS PER BUURT 2003	MUTATIE in 4 cijferige postcode
ALKMAAR	1813	3.140	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		3.140	
ALMELO	7601	1.890	<i>nieuw</i>
	7604	1.870	<i>nieuw</i>
	7605	2.750	voortzetting
	7606	3.170	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		9.680	
AMERSFOORT	3813	740	<i>nieuw</i>
	3814	2.000	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		2.740	
AMSTERDAM	1013	11.540	voortzetting
	1021,(1022)	8.280	voortzetting
	1031, (1032)	10.160	voortzetting
	1051*	11.740	voortzetting
	1052*	8.230	voortzetting
	1053	12.320	voortzetting
	1055	29.510	voortzetting
	1056	12.280	voortzetting
	1057	10.450	voortzetting
	1061	7.000	voortzetting
	1062	9.490	<i>nieuw</i>
	1063*	8.820	voortzetting
	1064	15.670	voortzetting
	1067	12.830	<i>nieuw</i>
	1069	10.860	<i>nieuw</i>
	1072*	11.560	voortzetting
	1073, (1074)	8.480	voortzetting
	1091	10.800	voortzetting
	1092	9.870	voortzetting
	1093	8.570	voortzetting
	1094	13.340	voortzetting
	1095	10.270	voortzetting
<u>totaal stad:</u>		<u>252.070</u>	

ACHTERSTANDSGEBIEDEN OP BUURTNIVEAU 2003

GEMEENTE	MEEST VOORKOMENDE POSTCODE IN BUURT	AANTAL INWONERS PER BUURT 2003	MUTATIE in 4 cijferige postcode
AMSTERDAM ZUIDOOST	1102	21.330	voortzetting
	1103		vervallen
	1104		vervallen
<u>totaal stad:</u>		21.330	
ARNHEM	6822	4.800	voortzetting
	6826*	3.790	voortzetting
	6828	3.130	voortzetting
	6832	4.960	voortzetting
	6833	2.430	voortzetting
	6834	1.910	<i>nieuw</i>
	6841	3.650	voortzetting
<u>totaal stad:</u>		24.670	
ASSEN	9404	750	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		750	
BLOEMENDAAL	2061	230	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		230	
BAARN	3744		vervallen
BREDA	4827*	6.510	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		6.510	
CAPELLE A/D IJSSEL	2905	1.060	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		1.060	
DELFT	2624	4.540	<i>nieuw</i>
	2625	2.950	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		7.490	
DEN HELDER	1784	1.670	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		1.670	

ACHTERSTANDSGEBIEDEN OP BUURTNIVEAU 2003

GEMEENTE	MEEST VOORKOMENDE POSTCODE IN BUURT	AANTAL INWONERS PER BUURT 2003	MUTATIE in 4 cijferige postcode
DEVENTER	7413	2.510	opnieuw
	7417	2.840	voortzetting
<u>totaal stad:</u>		5.350	
DORDRECHT	3311	2.010	<i>nieuw</i>
	3313	700	<i>nieuw</i>
	3314	7.980	<i>nieuw</i>
	3317	10.740	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		21.430	
ECHT	6102	870	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		870	
EINDHOVEN	5621		vervallen
	5631	310	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		310	
ENSCHEDÉ	7514	1.900	<i>nieuw</i>
	7543	1.860	voortzetting
	7544*	8.590	voortzetting
	7545	2.380	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		14.730	
GOUDA	2806	2.300	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		2.300	
GRONINGEN	9713	4.310	voortzetting
	9715*	8.210	voortzetting
	9716	3.240	voortzetting
	9727	220	opnieuw
	9741	1.580	opnieuw
	9742	3.840	voortzetting
	9743	4.580	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		25.980	
HAARLEM	2033	5.970	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		5.970	

ACHTERSTANDSGEBIEDEN OP BUURTNIVEAU 2003

GEMEENTE	MEEST VOORKOMENDE POSTCODE IN BUURT	AANTAL INWONERS PER BUURT 2003	MUTATIE in 4 cijferige postcode
HEEMSKERK	1967	210	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		210	
HEERLEN	6412	910	<i>nieuw</i>
	6414	390	<i>nieuw</i>
	6419	490	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		1.790	
HELMOND	5701	6.010	voortzetting
<u>totaal stad:</u>		6.010	
HOOGEZAND	9602	3.100	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		3.100	
HOOGVLIET RT	3193		vervallen
LEIDEN	2316*	5.640	opnieuw
<u>totaal stad:</u>		5.640	
LEEUWARDEN	8911	780	<i>nieuw</i>
	8918		vervallen
	8923	4.410	voortzetting
	8924	1.900	voortzetting
	8936	510	voortzetting
	8937	1.180	voortzetting
<u>totaal stad:</u>		8.780	
MAASTRICHT	6214		vervallen
NIJMEGEN	6531	5.260	<i>nieuw</i>
	6534		vervallen
	6535		vervallen
	6537	3.560	<i>nieuw</i>
	6542	6.360	voortzetting
<u>totaal stad:</u>		15.180	

ACHTERSTANDSGEBIEDEN OP BUURTNIVEAU 2003

GEMEENTE	MEEST VOORKOMENDE POSTCODE IN BUURT	AANTAL INWONERS PER BUURT 2003	MUTATIE in 4 cijferige postcode
NOORDWIJK ZH	2201	860	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		860	
OEGSTGEEST	2342	190	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		190	
OOSTERHOUT	4904	780	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		780	
ROERMOND	6043	6.700	<i>nieuw</i>
	6044	1.870	<i>nieuw</i>
	6045	2.680	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		11.250	
ROSENDAAL	4702	3.630	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		3.630	
ROSMALEN	5248	430	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		430	
ROTTERDAM	3014	10.480	voortzetting
	3021	12.280	voortzetting
	(3022),3023	17.880	voortzetting
	3024	6.420	voortzetting
	3025	7.120	voortzetting
	3026	7.320	voortzetting
	3027	10.460	voortzetting
	3028	620	<i>nieuw</i>
	3029	3.440	voortzetting
	3031	7.630	voortzetting
	3032	4.140	voortzetting
	3033		vervallen
	3034	13.270	voortzetting
	(3035),3036	17.990	voortzetting
	3061*	15.940	voortzetting
	3071	9.080	voortzetting
	3072	12.650	voortzetting

ACHTERSTANDSGEBIEDEN OP BUURTNIVEAU 2003

GEMEENTE	MEEST VOORKOMENDE POSTCODE IN BUURT	AANTAL INWONERS PER BUURT 2003	MUTATIE in 4 cijferige postcode
ROTTERDAM(VERVOLG)	3073	14.740	voortzetting
	3074	11.350	voortzetting
	3081	11.360	voortzetting
	3084		vervallen
	3085	13.880	<i>nieuw</i>
	3086	12.410	<i>nieuw</i>
	3087		vervallen
<u>totaal stad:</u>		220.460	
SAPPEMEER	9611	500	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		500	
SCHIEDAM	3112	2.200	<i>nieuw</i>
	3118	4.220	voortzetting
	3119	7.450	voortzetting
<u>totaal stad:</u>		13.870	
S GRAVENHAGE	2512		vervallen
	2515	8.690	voortzetting
	2516	8.600	voortzetting
	2521	4.390	voortzetting
	2524	4.440	voortzetting
	(2512), 2525	14.840	voortzetting
	2526	18.790	voortzetting
	2531	2.570	<i>nieuw</i>
	2532	4.130	voortzetting
	2533	6.080	voortzetting
	2541	10.540	voortzetting
	2542	8.400	<i>nieuw</i>
	2544	8.500	voortzetting
	2545	7.140	opnieuw
	2562*	5.300	voortzetting
	2571	4.410	voortzetting
2572	12.500	voortzetting	
<u>totaal stad:</u>		129.320	

ACHTERSTANDSGEBIEDEN OP BUURTNIVEAU 2003

GEMEENTE	MEEST VOORKOMENDE POSTCODE IN BUURT	AANTAL INWONERS PER BUURT 2003	MUTATIE in 4 cijferige postcode
S HERTOGENBOSCH	5213	1.940	opnieuw
	5215	620	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		2.560	
SPIJKENISSE	3201	170	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		170	
TILBURG	5011	4.780	<i>nieuw</i>
	5042	800	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		5.580	
TERNEUZEN	4537	1.270	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		1.270	
UTRECHT	3513	1.590	opnieuw
	3515	1.140	<i>nieuw</i>
	3525	6.990	<i>nieuw</i>
	3527	8.080	<i>nieuw</i>
	3531	3.120	voortzetting
	3552	6.720	voortzetting
	3554	700	voortzetting
	3561	4.310	opnieuw
	3562	4.030	<i>nieuw</i>
	3564	4.100	<i>nieuw</i>
3582		vervallen	
<u>totaal stad:</u>		40.780	
ZUTPHEN	7202		vervallen
ZWIJNDRECHT	3331	1.120	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		1.120	
ZWOLLE	8021	1.650	opnieuw
	8031*	1.820	<i>nieuw</i>
<u>totaal stad:</u>		3.470	
<u>TOTAAL NEDERLAND:</u>		885230	

Bijlage 2 Buurten met 5-positie postcodes

(voor een aantal buurten is geen 5-positie postcode beschikbaar)

GEMEENTE	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode	5-POSITIE POSTCODE
AMSTERDAM	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	1013	1013A,C,N,P,R,S,T,V,W,X,Z; 1014D
	IJplein en Vogelbuurt	1021	1021B,C,E,G,H,L,N,P,R,T,V; 1022A,B,C,W,X
	Volewijck	1031	1031A,B,C,D,E,G,J,T,V,X; 1032A,B,C,E,G,H,J,V,X,Z
	Staatsliedenbuurt	1051	1051A,B,C,E,G,H,J,K,M,R,T,V,X; 1052A,B,D
	Frederik Hendrikbuurt	1052	1052C,E,G,H,J,K,L,M,S,T,V,W,X
	Kinkerbuurt	1053	1052R; 1053A,B,C,K,S,T,V
	Van Lennepbuurt	1053	1053E,G,H,J,M,N,PR
	Landlust	1055	1055D,E,G,H,J,K,M,N,P,R,T,V,W,X,Z; 1056X
	Erasmuspark	1055	1055A,B,C,L,S; 1056B,P
	De Kommert	1056	1056E,G,H,J,K,L,T,V,W; 1057G,J,K,X,Z
	Van Galenbuurt	1056	1056C,D,N,R,S
	Hoofdweg e.o.	1057	1057A,B,C,D,E,P,R,S,T,V,W
	De Kolenkit	1061	1056A; 1061B,C,D,E,G,H,J
	Overtoomse Veld	1062	1057N; 1058E; 1061A,S,T,V; 1062A,B,C,D
	Slotermeer-Noordoost	1063	1063A,B,C,D,E,G,H,J,K,M,S,T,V,X,Z
	Slotermeer-Zuidwest	1064	1063L,N,P; 1064A,B,C,D,E,G,H,J,K,L,M,N,P,R,S,T,V,X,Z
	Geuzenveld	1067	1067A,B,C,D,E,G,H,J,K,L,M,N,P,R,X,Z
	Osdorp-Midden	1069	1069A,B,C,D,H,J,K,R,S,T,X,Z
	Nieuwe Pijp	1072	1072D,G,H,J,K,P,R,S; 1073A,E,G,L,S,T; 1074A,D,E,V,X
	Diamantbuurt	1073	1073H,J,K,N,P,R; 1074H,J,S,T

GEMEENTE	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode	5-POSITIE POSTCODE
	Oosterparkbuurt	1091	1091A,B,D,G,H,J,K,M; 1092A,B,C,E,L,M,S,T
	Transvaalbuurt	1092	1091L,N,P,V,W,X,Z; 1092G,H,J,K,V,X
	Dapperbuurt	1093	1093A,B,V,D,E,G,H,J,K,L,M,R,S,T,V,W,X,Z
	Indische Buurt-West	1094	1094A,B,C,E,G,H,J,K,L,M,N,P,R,S,T,V,X,Z
	Indische Buurt-Oost	1095	1095A,C,D,E,G,H,J,K,L,R,S,T,V,W,X,Z
AMSTERDAM ZUIDOOST	Bijlmer-Centrum D,F,H,	1102	1102A,B,C,D,E,G,H,J,K,L,M,N,P,R,S,T,V,W,X,Z
DEN HELDER	Falga	1784	1784E,G
	Zuiderzeebuurt	1784	1784C,D,W
ALKMAAR	Overdie-Oost	1813	1813E,J,L
HEEMSKERK	Oud Haarlem	1967	1967N
HAARLEM	Slachthuisbuurt	2033	2033E,G,H,J,K,L,M,N,P,R
BLOEMENDAAL	Provinciaal Ziekenhuis	2061	2061K
NOORDWIJK ZH	Dr. Mr. W. van den Berghstichting	2201	2201Z
LEIDEN	Noorderkwartier	2316	2316C,E,G,H,J,K,N,P,R,S,T
OEGSTGEEST	Gestichten	2342	2342A
S GRAVENHAGE	Huygenspark	2515	2515B,K,L,M,N,P,R
	Rivierenbuurt-Zuid	2515	2515V
	Rivierenbuurt-Noord	2515	2515A,D,S,T,X
	Noordpolderbuurt	2516	2516H,J,K,P,R,S,T,V,W,X,Z; 2522B,C,R
	Laakhaven-Oost	2521	2516E,G,L; 2521D,S,X
	Spoorwijk	2524	2524H,J,K,L,N,P,R,S,T,V,X
	Schildersbuurt-West	2525	2512J,P,R,S,T; 2525A,B,C,E,G,L,P,R,S,T,V; 2526H,J
	Schildersbuurt-Noord	2526	2515G,H,J; 2526E,G,K,L,M,N,P,R,S,T,V

GEMEENTE	Buurtnaam	Meest voorkomende	
		postcode	5-POSITIE POSTCODE
S GRAVENHAGE(verv.)	Schildersbuurt-Oost	2526	2515E; 2525N,X; 2526B,C,D,W,X
	Moerwijk-Oost	2531	2531G,H,J,N,P,R
	Moerwijk-Zuid	2532	2531K; 2532A,B,E,S,T,V,X
	Moerwijk-West	2533	2532R; 2533B,C,E,G,H,J,K,L,T,V,X
	Morgenstond-Zuid	2541	2541C,D,E,G,H,J,P,R,S,T
	Morgenstond-Oost	2541	2533A;2541A,B,V,X; 2545H,N,P
	Dreven en Gaarden	2542	2542A,B,C,E,G,H,J,K,L,N,P,R,T,V,W,X
	Venen Oorden en Raden	2544	2544B,G,H,J,K,M,R,S,T,V,W
	Morgenstond-West	2545	2545A,D,D,G,J,K,L,R,S,T,V,W,X
	Rond de Energiecentrale	2562	2518L,P,R; 2562E,L,N,R; 2571A,B,D
	Transvaalkwartier-Noord	2571	2571H,R,T,V,W,X;
	Transvaalkwartier-Midden	2572	2571G,P,S; 2572A,B,C,V,X
	Transvaalkwartier-Zuid	2572	2525H; 2571N; 2572E,G,H,J,N,P,R,S,T
DELFT	Poptahof-Noord	2624	2624R
	Poptahof-Zuid	2624	2624E,G,S
	Multatulibuurt	2624	2624C,V,W,X,Z
	Gillisbuurt	2625	2625T,Z
	Het Rode Dorp	2625	2625V,X
GOUDA	Oosterwei	2806	2806K,L,M,N
CAPELLE A/D IJSSEL	Schermerhoek	2905	2905T
ROTTERDAM	Oude Westen	3014	3014A,B,C,D,E,G,H,J,K,L,N,P,R,S,T,V,X,Z; 3015B,E,X
	Middelland	3021	3021A,B,C,E,G,H,J,K,L,N,P,R,S,T,V,W,X,Z
	Nieuwe Westen	3023	3021D; 3022A,B,C,D,E,G,H,L,M,N,P,R,S,T,V,X,Z;

GEMEENTE	Buurtnaam	Meest voorkomende	
		postcode	5-POSITIE POSTCODE
			3023A,B,C,D,E,G,H,I,J,K,L,P,R,S,T,V,X,Z
	Delfshaven	3024	3024A,B,C,N,P,R,S,T,V,X
	Bospolder	3025	3025A,B,C,E,G,H,N,P,R,S,T,V,X
	Tussendijken	3026	3026A,B,C,E,G,R,S,T,V,X
	Spangen	3027	3026H;3027A,B,C,E,G,H,I,J,K,P,R,S,T,V,X
	Witte Dorp	3028	3028P,R
	Schiemond	3029	3024E,C,N
	Rubroek	3031	3031A,B,C,E,N,P,R,S,T,V,W,X,Z
	Agniesebuurt	3032	3032A,B,C,P,R,S,T,V; 3033B
	Nieuw-Crooswijk	3034	3034K,N,P,R,S,T,V,X
	Oud-Crooswijk	3034	3034A,B,C,E,G,H,J,L,W,Z
			3032EG,H,X; 3035A,B,C,E,G,H,I,J,K,L,N,P,R,S,T,V,W,X,Z;
	Oude Noorden	3036	3036A,B,C,D,E,G,H,I,J,K,L,M,N,P,R,S,T,V,W,X,Z
	Kralingen-West	3061	3061A,B,C,D,E,G,H,I,J,K,L,M,N,P,R,S,T,V,W,X,Z
	Feijenoord	3071	3071B,C,E,G,H,R,S,T
	Katendrecht	3072	3072L,N,W,Z
ROTTERDAM(verv.)	Afrikaanderwijk	3072	3072B,E,G,H,I,J,K,P,R,S,T,V,X
	Bloemhof	3073	3072C;3073A,B,C,D,E,G,H,I,J,K,L,N,P,R,S,T,V,W,Z
	Hillesluis	3074	3074A,B,C,D,E,G,H,I,J,K,L,M,N,P,R,S,T,V,W,X,Z
	Tarwewijk	3081	3081A,B,C,E,G,H,I,J,K,L,N,P,R,S,T,V,X,Z; 3083E
	Zuidwijk	3085	3084A; 3085A,B,C,D,E,G,H,I,J,K,M,N,P,R,S,T,V,W,X,Z
	Pendrecht	3086	3086A,B,C,E,G,H,I,J,K,L,N,P,R,S,T,V,W,X,Z
SCHIEDAM	Buurt 14	3112	3112V

GEMEENTE	Buurtnaam	Meest voorkomende	
		postcode	5-POSITIE POSTCODE
SPIJKENISSE DORDRECHT	Buurt 15	3112	3112K,N,Z
	Buurt 68	3118	3118A,B,E,G,K,,R,S,T,V,X
	Buurt 63	3119	3119M,T
	Buurt 64	3119	3119H,L
	Buurt 67	3119	3119A,D,E,G,P,R,S
	De hoek IV	3201	3201PE, PH, PJ , PG
	Lijnbaan	3311	3311M
	Matena's Pad e.o.	3311	3311R,S
	Noorderkwartier	3313	3313X
	Jacob Marisstraat e.o.	3314	3314T
	Krispijnse Driehoek	3314	3314G,R,S
	Pr. Bernhardstraat e.o.	3314	3314K,L,P
	Waldeck Pymontweg e.o.	3314	3314N
	Anna Paulownastraat e.o.	3314	3314Z
	Admiraalsplein	3317	3317B
	Cornelis Evertsenstraat e.o.	3317	3317X
	Dorus Rijkersstraat e.o.	3317	3317W
	Van Ewijkstraat e.o.	3317	3317A,V
	Crabbehof-Zuid	3317	3317E,K,L,R,S,T
Crabbehof-Noord	3317	3317G,P	
ZWIJNDRECHT	Planetenbuurt	3331	3331S
	Langeraarstraat e.o.	3331	3331GL,GX,GC,GM,GW,HN,HJ

GEMEENTE	Buurtnaam	Meest voorkomende	
		postcode	5-POSITIE POSTCODE
UTRECHT	Pijlsweerd-Noord	3513	3513G,V
	Staatsliedenbuurt	3515	3515C,E,V
	Nieuw Hoograven	3525	3523H,J,V; 3525C,E,G,X
	Kanaleneiland-Noord	3527	3527A,B,C,E,G,H,R,S,T
	Lombok-Oost	3531	3531B,D,P
	Ondiep	3552	3552A,B,C,E,G,R,S,T,V
	Loevenhoutsedijk e.o.	3552	3552X
	De Driehoek	3554	3552H; 3554A
	Wolga- en Donaudreef e.o.	3561	3561A,B,C,E,P,R,S,T
	Neckardreef e.o.	3562	3562A,B,C,G,H,M,R
	Zambesidreef e.o.	3564	3564E
AMERSFOORT	Jericho en Jeruzalem	3813	3813S,T
	Evertsenstraat	3814	3814P,R,S,T
TERNEUZEN	Triniteit	4537	4537T,V,X
ROSENDAAL	Kalsdonk	4702	4702L,N,P,R,S,W
BREDA	Geeren-Zuid	4827	4827G,H,J,K,L,N,P
	Geeren-Noord	4827	4827A,B,C,E
OOSTERHOUT	Patersef	4904	4904A,R
TILBURG	Vlashof	5011	5011G,J,M,N,P,R
	Mariaziekenhuis-Vredeburgh	5042	5042G
S HERTOGENBOSCH	De Hinthamerpoort	5213	5213R,S,T
	De Bossche Pad	5215	5215X
ROSMALEN	Maliskamp-West	5248	5248NS,NT

GEMEENTE	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode	5-POSITIE POSTCODE
EINDHOVEN	Eckardal	5631	5631KB
HELMOND	Binnenstad-Oost	5701	5701G,H,J,K,L,V
ROERMOND	Roermondse Veld	6043	6043A,B,C,E,G
	Sterrenberg	6043	6043T,V
	Componistenbuurt	6044	6044P,R,S
	De Kemp	6045	6045C,E,V,W,X
ECHT	Verspreide huizen	6102	6102R; 6111R
HEERLEN	Hoppersgraaf	6412	6412G
	Weggebekker	6414	6421N
	Ziekenhuis	6419	6419PA,PB,PC,PJ
NIJMEGEN	Nije Veld	6531	6531A,B,C,D,E,G,H,R,T,V
	Meijhorst	6537	6537E,G,H,J,K,L
	Wolfskuil	6542	6531X,Z; 6542H,I,K,L,M,N,P,T,V,W,X,Z
ARNHEM	Klarendal-Zuid	6822	6822B,C,D
	Klarendal-Noord	6822	6822A,G,J
	Presikhaaf I	6826	6826A,B,C,D
	Presikhaaf II	6826	6826E,G
	Arnhemse Broek	6828	6828P,R,S,W,X,Z
	Van Verschuerbuurt	6828	6828PL,PZ,PM,ZS,ZT,ZW,ZX,ZV,ZZ,ZR,ZN
	Immerloo I	6832	6832H,J; 6833J
	Middelgraafaan e.o.	6832	6832A
	Zeegsingel e.o.	6832	6832B,C,D,E

GEMEENTE	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode	5-POSITIE POSTCODE
DEVENTER	Kamillehof en Bakenhof	6833	6833D,E,G,H,K
	Immerloo II	6834	6834A,B,C
	Malburgen-West	6841	6841A,B,C,D,E,G
	Rode Dorp	7413	7413P,R,S,T
	Rivierenbuurt	7417	7417A,W,X
	Hoornterp	7417	7417D,Z
ENSCHEDÉ	Laares-West	7514	7514E,X,Z
	Cromhoffsbleek-Kotman	7543	7543B,E,V,W
	Wesselerbrink Noord-Oost	7544	7544G,H,J,W,X
	Wesselerbrink Zuid-Oost	7544	7544K,L,M,Z
	Pathmos	7545	7545S,T,V
ALMELO	De Riet	7601	7601V,X
	De Riet	7601	7601X
	Riet Zuid	7601	7601C
	Dijkstraat e.o.	7604	7604T
	Kerkelanden	7604	7604V,X
	Nieuwstraat e.o.	7605	7605A
	Wonde e.o.	7605	7605C,E
	Witvoet e.o.	7605	7605B
	Beeklust	7606	7606S,T
	Ossenkoppelerhoek-Midden-Noord	7606	7606E,G

GEMEENTE	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode	5-POSITIE POSTCODE
	Ossenkoppelerhoek-Midden-Zuid	7606	7606A,V,X
ZWOLLE	Bollebieste	8021	8021V,W,X,Z
	Holtenbroek I	8031	8031B,E,P
LEEUWARDEN	Hoek	8911	8911JR,JS,JT,JV,JW,JX,JZ,KA,KB,KC,KD, KE,KG,KH,KK, KS, KT, LN,LP,LR,LS,LT,LV,LW,LX,LZ
	Vrijheidswij	8923	8923B,C,E,G
	Vrijheidswijk-Oost	8923	8923A
	Heechterp	8924	8924G,H,J
	Wielenpolle	8936	8936A
	Schepenbuurt	8937	8937A,B
ASSEN	Stichtingsterrein	9404	9404L
HOOGEZAND	Gorecht-West	9602	9602T,V,X
SAPPEMEER	De Vosholen-Oost	9611	9611S
GRONINGEN	Oosterparkbuurt	9713	9713B,P,R,S,T,V
	Bloemenbuurt	9713	9713K,M,N
	West-Indischebuurt	9715	9715P,R,S,T
	Oost-Indischebuurt	9715	9715A,B,C,D,E,G,H,I,K,L,N
	De Hoogte	9716	9716A,B,C,E,G,H,J
	Woonwagenkamp	9727	9727BC,BB,AV,AX
	Concordiabuurt	9741	9741A,B
	Paddepoel-Zuid	9742	9742A,N,P,R,S,T,V,X
	Vinkhuizen-Zuid	9743	9743A,B,G,R,S,T,V,X

Bijlage 3 Buurten met kerncijfers en achterstandindex 2003, geordend naar achterstandindex

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings- adressen- dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch- tonen	% Niet- actieven	Achterstand index
<u>Selectie 2003 (op 86,6% zfverzekerden)</u>								
's Gravenhage	Schildersbuurt-Noord	2526	10.780	8.069	14,9	77	45	8,86
	Transvaalkwartier-Noord	2571	4.410	8.281	12,7	82	39	8,50
	Transvaalkwartier-Midden	2572	5.060	8.070	12,7	79	35	8,19
Almelo	Kerkelanden	7604	970	1.649	11,4	63	57	8,16
's Gravenhage	Schildersbuurt-Oost	2526	8.010	7.233	13,2	89	37	8,00
	Schildersbuurt-West	2525	14.840	8.255	13,4	85	37	7,99
Rotterdam	Spangen	3027	10.460	4.413	12,8	76	41	7,78
	Oud-Crooswijk	3034	8.520	6.405	12,9	46	42	7,73
	Afrikaanderwijk	3072	8.960	4.824	13,1	73	40	7,61
	Tussendijken	3026	7.320	5.715	13	63	37	7,54
Leeuwarden	Vrijheidswijk	8923	2.770	2.383	10,8	35	38	7,53
Rotterdam	Bloemhof	3073	14.740	6.002	13,3	58	40	7,52
Dordrecht	Waldeck Pymontweg e.o.	3314	900	3.169	11,6	30	44	7,49
Delft	Poptahof-Noord	2624	1.610	4.169	13	50	45	7,43
Dordrecht	Dorus Rijkersstraat e.o.	3317	680	3.116	12,7	56	45	7,39
	Admiraalsplein	3317	560	2.423	11,5	29	47	7,37
's Gravenhage	Transvaalkwartier-Zuid	2572	7.440	7.218	13,4	78	31	7,36
Almelo	Wonde e.o.	7605	810	2.404	11	17	50	7,36
Amsterdam	De Kolenkit	1061	7.000	4.903	13,6	74	39	7,29

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings- adressen- dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch- tonen	% Niet- actieven	Achterstand index
Spijkenisse	De Hoek IV	3201	170	2.921	11,9	20	53	7,25
Enschede	Pathmos	7545	2.380	2.818	11,5	24	44	7,22
Amsterdam	Indische Buurt-West	1094	13.340	7.565	13,7	59	34	7,20
Rotterdam	Hillesluis	3074	11.350	4.500	13,3	69	36	7,12
Arnhem	Klarendal-Zuid	6822	2.380	3.734	12,2	34	39	7,12
Leeuwarden	Heechterp	8924	1.900	2.325	11	25	39	7,11
Amsterdam	Indische Buurt-Oost	1095	10.270	6.028	13,6	56	36	7,08
Delft	Poptahof-Zuid	2624	1.160	4.283	13,1	65	35	7,07
Rotterdam	Witte Dorp	3028	620	3.602	12,8	37	44	7,06
Dordrecht	Krispijnse Driehoek	3314	2.080	3.555	13,4	62	42	7,06
's Gravenhage	Noordpolderbuurt	2516	8.600	4.862	13,1	63	33	7,05
Groningen	Paddepoel-Zuid	9742	3.840	3.916	12,1	23	42	7,05
Dordrecht	Noorderkwartier	3313	700	1.673	12,5	59	48	7,02
Schiedam	Buurt 67	3119	4.160	3.792	13,3	53	41	6,99
Delft	Gillisbuurt	2625	1.820	3.630	12,8	51	37	6,97
Dordrecht	Jacob Marisstraat e.o.	3314	2.610	3.426	12,9	43	41	6,92
Rotterdam	Tarwewijk	3081	11.360	5.441	13,4	55	33	6,87
Arnhem	Zeegsingel e.o.	6832	2.310	2.034	12,4	47	43	6,84
Delft	Het Rode Dorp	2625	1.130	4.280	13,5	39	43	6,83
Groningen	De Hoogte	9716	3.240	4.453	11,8	17	37	6,82
Rotterdam	Oude Noorden	3036	17.990	7.134	14	50	34	6,81
	Schiemond	3029	3.440	2.867	13,5	69	41	6,80
Den Helder	Zuiderzeebuurt	1784	830	1.754	12,8	42	53	6,80

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings- adressen- dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch- tonen	% Niet- actieven	Achterstand index
Rotterdam	Bospolder	3025	7.120	4.884	13,9	66	35	6,77
	Feijenoord	3071	9.080	3.735	13,6	70	36	6,76
Rosmalen	Maliskamp-West	5248	430	380	11,2	20	93	6,73
Rotterdam	Nieuwe Westen	3023	17.880	5.953	14,2	63	33	6,65
	Oude Westen	3014	10.480	5.760	14,3	60	35	6,65
Almelo	Witvoet e.o.	7605	710	2.193	12,5	33	45	6,64
Amsterdam	Transvaalbuurt	1092	9.870	7.258	14,3	55	32	6,62
Arnhem	Presikhaaf II	6826	2.170	2.158	12,1	46	35	6,61
Rotterdam	Katendrecht	3072	3.690	2.439	13	52	40	6,60
Arnhem	Immerloo II	6834	1.910	1.150	12,3	57	45	6,55
Rotterdam	Nieuw-Crooswijk	3034	4.750	4.456	13,6	46	35	6,51
Amsterdam	Diamantbuurt	1073	8.480	10.408	14,5	38	31	6,50
's Gravenhage	Venen Oorden en Raden	2544	8.500	3.632	13,4	48	36	6,50
	Huygenspark	2515	5.200	6.479	13,7	49	29	6,50
	Spoorwijk	2524	4.440	4.359	13,6	58	32	6,49
Heerlen	Weggebekker	6414	390	1.272	11,7	14	61	6,45
Amsterdam	Osdorp-Midden	1069	10.860	3.878	13,9	57	36	6,44
Dordrecht	Van Ewijkstraat e.o.	3317	1.370	2.295	12,9	46	39	6,43
Utrecht	De Driehoek	3554	700	3.669	12,4	26	34	6,42
's Gravenhage	Moerwijk-Oost	2531	2.570	4.242	12,9	28	35	6,41
Rotterdam	Agniesebuurt	3032	4.140	7.788	14,9	52	33	6,40
Utrecht	Wolga- en Donaudreef e.o.	3561	4.310	2.651	13,1	40	40	6,40
Capelle a/d IJssel	Schermerhoek	2905	1.060	2.306	13,2	37	43	6,27

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings- adressen- dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch- tonen	% Niet- actieven	Achterstand index
's Gravenhage	Moerwijk-West	2533	6.080	4.357	13,5	34	35	6,26
Arnhem	Immerloo I	6832	1.590	1.650	12,4	43	38	6,24
's Gravenhage	Moerwijk-Zuid	2532	4.130	3.752	13	36	32	6,24
Utrecht	Kanaleneiland-Noord	3527	8.080	2.329	13,6	75	35	6,23
Amsterdam	Hoofdweg e.o.	1057	10.450	9.876	14,6	43	27	6,19
Arnhem	Van Verschuierbuurt	6828	460	2.171	12,5	33	37	6,18
Amsterdam	Van Galenbuurt	1056	5.660	8.525	14,5	45	27	6,12
Leeuwarden	Hoek	8911	780	3.719	11,6	7	40	6,12
Zwijndrecht	Langeraarstraat en omgeving	3331	430	1.949	11,9	60	25	6,11
Utrecht	Neckardreef e.o.	3562	4.030	2.954	13,5	37	38	6,09
Dordrecht	Cornelis Evertsenstraat e.o.	3317	1.070	1.806	12,2	28	38	6,08
Den Helder	Falga	1784	840	1.829	13,1	47	39	6,07
Almelo	Riet Zuid	7601	880	1.860	11,5	15	39	6,06
Groningen	Vinkhuizen-Zuid	9743	4.580	2.112	12,4	20	42	6,04
Amsterdam	Landlust	1055	18.180	6.333	14,4	50	28	6,02
Roermond	Roermondse Veld	6043	4.180	2.288	12,7	34	35	6,02
Schiedam	Buurt 15	3112	1.480	3.371	13,2	43	30	6,02
Deventer	Rivierenbuurt	7417	2.080	1.584	12,2	40	34	6,01
Dordrecht	Lijnbaan	3311	1.050	2.586	13,3	57	31	6,00
's Hertogenbosch	De Hinthamerpoort	5213	1.940	3.445	12,2	11	39	6,00
's Gravenhage	Laakhaven-Oost	2521	4.390	5.822	14,5	62	27	5,99
Groningen	Oosterparkbuurt	9713	2.370	3.177	12,2	12	39	5,99
Arnhem	Klarendal-Noord	6822	2.420	3.523	12,9	35	29	5,98

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings- adressen- dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch- tonen	% Niet- actieven	Achterstand index
Amsterdam	Dapperbuurt	1093	8.570	8.118	14,8	43	28	5,95
Dordrecht	Anna Paulownastraat e.o.	3314	700	3.491	13,5	21	41	5,93
Deventer	Hoornwerk	7417	760	2.473	12,9	32	35	5,93
Arnhem	Kamillehof en Bakenhof	6833	2.430	1.568	12,2	30	37	5,92
Schiedam	Buurt 63	3119	1.780	2.897	13,7	57	31	5,89
Groningen	Concordiabuurt	9741	1.580	4.848	12,5	13	32	5,89
Heerlen	Ziekenhuis	6419	490	1.092	11,6	3	93	5,89
's Hertogenbosch	De Bossche Pad	5215	620	3.491	12,7	20	33	5,87
Amsterdam	Geuzenveld	1067	12.830	2.604	13,9	52	35	5,85
Almelo	De Riet	7601	1.010	2.297	11,5	14	33	5,85
	Beeklust	7606	930	1.593	12,1	36	32	5,84
Nijmegen	Nije Veld	6531	5.260	3.145	12,7	22	33	5,84
Assen	Stichtingsterrein	9404	750	573	10,1	2	91	5,83
Enschede	Cromhoffsbleek-Kotman	7543	1.860	2.077	12,6	36	32	5,82
Alkmaar	Overdie-Oost	1813	3.140	1.773	13,3	48	37	5,82
Oegstgeest	Gestichten	2342	190	819	11,8	6	83	5,82
Amsterdam	Van Lennepbuurt	1053	7.010	10.947	14,9	30	27	5,82
Leeuwarden	Vrijheidswijk-Oost	8923	1.640	1.704	12,5	26	39	5,82
Rotterdam	Rubroek	3031	7.630	7.656	14,5	28	30	5,81
Dordrecht	Pr. Bernhardstraat e.o.	3314	1.690	3.752	13,4	25	34	5,81
Schiedam	Buurt 64	3119	1.510	3.065	13,6	42	32	5,81
Rotterdam	Pendrecht	3086	12.410	2.837	14	41	37	5,80
	Delfshaven	3024	6.420	4.081	14,1	47	30	5,80

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings- adressen- dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch- tonen	% Niet- actieven	Achterstand index
Zwijndrecht	Planetenbuurt	3331	690	2.049	14	69	35	5,79
Groningen	Woonwagenkamp	9727	220	495	9,2	1	92	5,78
Utrecht	Pijlsweerd-Noord	3513	1.590	4.433	13,7	30	31	5,78
Amsterdam	Volewijk	1031	10.160	2.705	13,5	33	36	5,77
Tilburg	Vlashof	5011	4.780	2.625	13,5	39	34	5,76
Helmond	Binnenstad-Oost	5701	6.010	2.686	13,1	34	32	5,76
Eindhoven	Eekartdal	5631	310	430	10,4	3	95	5,75
Rotterdam	Middelland	3021	12.280	6.028	14,7	50	27	5,73
Schiedam	Buurt 68	3118	4.220	3.451	14,1	49	31	5,73
's Gravenhage	Rivierenbuurt-Noord	2515	2.780	5.013	14,4	40	30	5,72
Bloemendaal	Provinciaal Ziekenhuis	2061	230	823	13	22	65	5,71
Utrecht	Lombok-Oost	3531	3.120	3.809	13,3	40	26	5,70
Amsterdam	Erasmuspark	1055	5.670	7.097	14,4	40	25	5,69
Roermond	De Kemp	6045	2.680	1.221	12,3	31	38	5,67
Echt	Verspreide huizen	6102	870	52	9,1	17	81	5,67
Gouda	Oosterwei	2806	2.300	2.229	13,3	61	28	5,66
Utrecht	Staatsliedenbuurt	3515	1.140	4.571	14,5	38	32	5,66
Amsterdam	IJplein en Vogelbuurt	1021	8.280	2.425	13,8	46	34	5,65
Groningen	Bloemenbuurt	9713	1.940	2.440	12,3	13	38	5,65
Roermond	Componistenbuurt	6044	1.870	1.719	12,9	39	34	5,64
Noordwijk ZH	Dr. Mr. W. van den Berghstichting	2201	860	222	10,2	6	88	5,63
Utrecht	Ondiep	3552	6.000	4.008	13,4	19	34	5,63
Amersfoort	Evertsenstraat	3814	2.000	3.098	13,5	44	28	5,62

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings- adressen- dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch- tonen	% Niet- actieven	Achterstand index
Almelo	Ossenkoppelerhoek-Midden-Zuid	7606	1.110	1.874	12,8	40	31	5,61
Enschede	Laares-West	7514	1.900	3.040	12,8	22	31	5,60
's Gravenhage	Morgenstond-Oost	2541	5.520	4.902	13,6	24	29	5,59
	Rivierenbuurt-Zuid	2515	710	5.281	14,6	39	29	5,57
Arnhem	Arnhemse Broek	6828	2.670	1.814	12,9	39	32	5,57
Haarlem	Slachthuisbuurt	2033	5.970	3.591	13,3	19	34	5,56
Dordrecht	Matena's Pad e.o.	3311	960	3.459	13,9	51	27	5,56
Leeuwarden	Wielenpolle	8936	510	1.415	12	11	47	5,56
Deventer	Rode Dorp	7413	2.510	3.215	13,2	30	29	5,56
Enschede	Wesselerbrink Zuid-Oost	7544	4.600	1.566	12,6	26	37	5,54
Arnhem	Middelgraafaan e.o.	6832	1.060	1.962	12,2	11	42	5,54
's Gravenhage	Morgenstond-West	2545	7.140	5.023	14,2	29	30	5,53
Utrecht	Loevenhoutsedijk e.o.	3552	720	4.034	13	13	34	5,52
Hoogezand	Gorecht-West	9602	3.100	1.666	13,1	27	40	5,52
Amsterdam	Oosterparkbuurt	1091	10.800	7.948	15,2	41	26	5,51
Dordrecht	Crabbehof-Zuid	3317	4.430	2.975	13,2	21	34	5,51
Zwolle	Bollebieste	8021	1.650	2.590	12,4	17	32	5,51
Delft	Multatulibuurt	2624	1.770	3.443	13,8	32	31	5,50
Nijmegen	Wolfskuil	6542	6.360	3.255	13,1	22	31	5,50
Amersfoort	Jericho en Jeruzalem	3813	740	2.294	11,7	11	33	5,49
Tilburg	Mariaziekenhuis-Vredebuurt	5042	800	2.887	11,8	8	34	5,46
Arnhem	Malburgen-West	6841	3.650	1.586	12,8	38	32	5,45
Heemskerk	Oud Haarlem	1967	210	2.125	11,8	2	69	5,45

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings- adressen- dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch- tonen	% Niet- actieven	Achterstand index
Almelo	Dijkstraat e.o.	7604	900	1.753	13,1	44	31	5,45
Utrecht	Zambesidreef e.o.	3564	4.100	3.168	14,4	38	34	5,45
Amsterdam	Overtoomse Veld	1062	9.490	4.617	15,1	58	28	5,44
Almelo	Nieuwstraat e.o.	7605	1.230	2.368	12,8	27	30	5,44
Roermond	Sterrenberg	6043	2.520	1.873	12,8	33	31	5,44
's Gravenhage	Dreven en Gaarden	2542	8.400	2.928	13,7	34	31	5,43
Utrecht	Nieuw Hoograven	3525	6.990	3.076	14,2	43	31	5,43
Roosendaal	Kalsdonk	4702	3.630	1.239	12,6	47	31	5,42
Amsterdam	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	1013	11.540	5.061	14,5	39	27	5,41
Heerlen	Hoppersgraaf	6412	910	2.286	12,5	19	32	5,41
Amsterdam ZO	Bijlmer-Centrum D,F,H,	1102	21.330	2.585	14,6	77	29	5,40
Amsterdam	Kinkerbuurt	1053	5.310	11.917	14,9	28	22	5,38
's Gravenhage	Morgenstond-Zuid	2541	5.020	3.817	14	33	29	5,38
Nijmegen	Meijhorst	6537	3.560	2.282	13,7	28	37	5,38
Oosterhout	Paterserf	4904	780	1.469	12,8	18	43	5,35
Amsterdam	De Kommert	1056	12.280	11.111	15,4	34	23	5,33
Leeuwarden	Schepenbuurt	8937	1.180	1.786	11,4	18	26	5,33
Almelo	Ossenkoppelerhoek-Midden-Noord	7606	1.130	2.059	12,7	33	27	5,29
Rotterdam	Zuidwijk	3085	13.880	2.797	13,8	30	32	5,28
Amsterdam	Slotermeer-Zuidwest	1064	15.670	3.355	14,7	44	31	5,27
Schiedam	Buurt 14	3112	720	4.161	13,7	39	23	5,27
Terneuzen	Triniteit	4537	1.270	1.259	12,5	29	34	5,27
Sappemeer	De Vosholen-Oost	9611	500	562	11,1	3	84	5,27

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings- adressen- dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch- tonen	% Niet- actieven	Achterstand index
Breda	Geeren-Zuid	4827	3.750	2.393	13,3	24	33	5,26
Dordrecht	Crabbehof-Noord	3317	2.630	3.172	13,5	29	28	5,26
<u>Extra met grens 80% zfverzekerden:</u>								
Groningen	West-Indischebuurt	9715	1.960	2.923	12,6	15	30	5,26
Amsterdam	Nieuwe Pijp	1072	11.560	10.751	15,3	25	25	5,25
Arnhem	Presikhaaf I	6826	1.620	2.118	13,6	25	37	5,25
Amsterdam	Staatsliedenbuurt	1051	11.740	8.987	14,7	30	22	5,24
Zwolle	Holtendoorn I	8031	1.820	1.711	12	29	25	5,23
Rotterdam	Kralingen-West	3061	15.940	5.458	15,3	38	29	5,22
Amsterdam	Slotermeer-Noordoost	1063	8.820	3.261	14,5	49	28	5,22
Leiden	Noorderkwartier	2316	5.640	4.196	13,6	25	26	5,21
Breda	Geeren-Noord	4827	2.760	2.062	13,2	32	30	5,20
Amsterdam	Frederik Hendrikbuurt	1052	8.230	11.703	15,7	22	27	5,20
Enschede	Wesselerbrink Noord-Oost	7544	3.990	2.241	13,1	25	31	5,20
Groningen	Oost-Indischebuurt	9715	6.250	4.329	12,4	12	25	5,20
's Gravenhage	Rond de Energiecentrale	2562	5.300	7.954	15,4	44	23	5,20
<u>Selectie 1999, vervallen 2003:</u>								
Rotterdam	Wielewaal	3084	1.010	2.097	12,4	5	49	5,12
Eindhoven	Groenewoud	5621	4.070	2.144	13,4	34	29	5,11
Amsterdam ZO	Bijlmer-Oost E,G,K	1103	27.550	3.039	15	68	27	5,09
Rotterdam	Provenierswijk	3033	4.480	6.721	15,5	41	25	5,08

Gemeente	Buurtnaam	Meest voorkomende postcode buurt	Aantal inwoners per buurt	Omgevings-adressen-dichtheid	Gem. inkomen ontvanger	% Alloch-tonen	% Niet-actieven	Achterstand index
Leeuwarden	Bilgaard	8918	6.510	1.978	13,7	22	37	5,00
Maastricht	Mariaberg	6214	5.300	2.650	13,2	8	38	4,75
Nijmegen	Hatert	6535	9.400	1.951	13,1	15	32	4,65
's Gravenhage	Zuidwal	2512	6.160	7.488	15,7	30	22	4,53
Zutphen	Marswegkwartier	7202	610	553	12,5	34	33	4,44
Rotterdam	Zuiderpark	3084	1.070	2.258	13,5	4	36	3,64
Baarn	Verspr. h. Lage Vuursche	3744	1.180	82	11,4	3	81	2,85
Utrecht	Abstede	3582	3725	1220	14,9	9	19	2,73
	L. Napoleonplantsoen e.o.	3582	2675	1020	16,3	17	16	1,86
	Watervogelbuurt	3582	3917	1900	16,2	9	13	1,27
	Tolsteegsingel e.o.	3582	4361	1050	16,2	9	12	1,21
	Rubenslaan e.o.	3582	2927	2240	15	7	10	0,72

Postcodes 1104, 3087, 3193, 3582 en 6534 komen niet in het buurtregister voor als meest voorkomende postcode en komen evenmin voor als 5-positie postcode in de geselecteerde buurten. Voor buurten zonder 5-positie postcode gegevens zijn de 6-positie postcodegegevens nodig.